7/5944

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 026.21/2002/SPGY/87765
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVE[illegible]

11.03.2002
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 13 Şubat 2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5944-13445/31973 sayılı yazıları

Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'nın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca eşgüdümümde yanıtlanması tensip olunan ilgide kayıtlı yazılarına ekli soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

İSMAİL CEM
Bakan

EK: Soru önergesi yanıtı

7/5944

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

1. ABD seyahatinize katılan heyette yer alanların isim ve ünvanları nelerdir?
2. Heyette yer alacakları tespit görevi kime verilmiş idi?
3. Heyette yer alacak iş adamlarının teşkilinde hangi hassasiyetler göz önünde tutulmuştur? Sermayenin rengi bu konuda belirleyici olmuş mudur?
4. Heyete davet edilenler ya da katılanlar arasında güvenlik güçlerince aranan kişilerin de bulunduğu iddiaları doğru mudur?
5. ABD'li güvenlik güçlerinin heyetinizde bulunanları ve eşyalarını otobüslerden indirerek arama yapmalarını nasıl karşıladınız? Bu konudaki duygularınızı Amerikalı yetkililere bildirdiniz mi?
6. Bu seyahatinizin devlete maliyeti ne olmuştur?
7. Ülkemizin bu seyahatten net kazanımları, (ABD'den yurdumuza yapılan uçuş yasağının kaldırılması dışında) nelerdir?
8. Seyahatiniz esnasında, ABD'nden askeri silah ve helikopter alımı için bir anlaşma yapılmış mıdır? Bu konuda basında yer alan 324 milyon Dolarlık helikopter alımı anlaşması yapıldığına dair bilgiler doğru mudur?
9. Bu seyahatin amacı olarak gösterilen "ABD'ne ihracatımızın artırımı" konusunda yapılan anlaşmalar nelerdir?
10. "Türkiye'nin artık bir dünya devleti olduğu" şeklindeki açıklamanızı oradaki hangi anlaşma ya da görüşme sonucunda yaptınız? Türkiye'ye döndükten sonra da aynı görüşünüzü muhafaza ediyor musunuz? Bu kanaatinizin siyasi, sosyal ve ekonomik yansımaları neler olacaktır?

YANITLAR:

1. Sayın Başbakan'a ABD ziyaretinde Dışişleri Bakanı Sayın İsmail Cem, Devlet Bakanları Sayın Tunca Toskay, Sayın Kemal Derviş, Parlamentomuzdaki siyasi partileri temsilen Sayın milletvekilleri ile ilgili kamu kuruluşları yetkililerinden oluşan bir grup refakat etmişlerdir. Ziyarete masraflarını kendileri karşılamak suretiyle, basın mensupları ve işadamları da katılmışlardır.

2, 3, 4. Resmi heyetin oluşumu Başbakanlık tarafından belirlenmiştir. Heyetle birlikte seyahat edecek işadamlarının oluşumunda, ABD'yle ikili ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunma ya da bulunma arzusu temel kriter olarak alınmıştır. Heyette, 'güvenlik güçlerince aranan kişilerin' bulunduğu yönünde bir bilgi mevcut değildir.

5. Vaşington'da, ziyaret sonunda uçağımızın bulunduğu askeri üsse girişte heyeti taşıyan otobüslerin aranması, 11 Eylül saldırıları sonrasında artırılmış olan ve 18 Ocak günü itibarıyla tüm ABD'nde daha da pekiştirilen güvenlik önlemleri meyanında memnuniyetle karşılanmıştır.

6. Heyette bulunan kamu görevlilerinin seyahat giderleri Harcırah Kanunu uygulamaları çerçevesinde karşılanmıştır. Ulaşım, Türk Hava Yolları'ndan kiralanan ve kirası THY'na ödenen uçakla yapılmıştır. Seyahate katılan gazeteciler ve iş adamları giderlerini kendileri karşılamışlardır.

7. ABD'yle ilişkilerimizde siyasi-stratejik açıdan mükemmel seyreden "ortaklık" ilişkisinin hem siyasi ve savunma alanlarında daha da derinleştirilmesi hem de ilişkilerin ekonomik ve ticari boyutunun güçlendirilmesi, ziyaretin temel beklentilerini oluşturmuştur. Bu bağlamda, ziyaret sırasında, iki ülkeyi ilgilendiren uluslararası ve bölgesel konularda görüş alışverişi ile işbirliğinin sürdürülmesi iradesi teyit edilmiş; yapılan görüşmelerde ikili ekonomik-ticari ilişkilerin stratejik ortaklığımızın gerektirdiği düzeye çıkartılması yönündeki talebimize ABD tarafınca olumlu karşılık verilerek bu amaçla yüksek düzeyli yeni bir mekanizma kurulmuştur. Nitekim, Türkiye-ABD Ekonomik Ortak Komisyonu (EOK) olarak adlandırılan bu yeni mekanizmanın ilk toplantısı 26-27 Şubat 2002 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır. Öte yandan, ziyaret sırasında yapılan temaslarda terörle mücadelede işbirliği, Orta Doğu, Kafkasya ve petrol boru hatları, Afganistan'ın yeniden imar ve inşaına Türk firmalarının önemli ölçekte katılabilmeleri konularında görüş birliği oluşmuştur.

ABD'ne yapılan bu ziyaret ABD'nin Türkiye'nin dostluğu ve kimliğini algılayış tarzını özellikle ön plana çıkartan, stratejik ortaklık temelindeki ilişkilerimizin daha da derinleştirilmesi, ekonomik ilişkilerimizin siyasi ve savunma ilişkilerimizde yakalanan ileri düzeye ulaştırılabilmesi açılarından verimli geçen, ilişkilere yeni ve derin boyutlar kazandıran, stratejik ortaklık seviyesini güçlendirerek yükselten bir ziyaret olmuştur.

8. ABD seyahati sırasında askeri silah ve helikopter alımı için herhangi bir anlaşma yapılmamıştır. Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızın ABD'nden tedarik etmek istediği genel maksatlı helikopterlerin satış izin işlemleri ziyaretin hemen akabinde tamamlanmıştır.

9. "ABD'ne ihracatımızın artırımı" ve ayrıca ziyaret amaçları arasında yeralan diğer hususlarda çalışmalar yoğun şekilde devam etmektedir. Bu çerçevede, somut bir gelişme "Ekonomik Ortaklık Komisyonu"nun ilk toplantısının 26-27 Şubat 2002 tarihlerinde Ankara'da yapılmış olmasıdır.

10. Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya, Orta Doğu gibi coğrafi alanlardaki gelişmeler hususunda ve son dönemde terörle mücadelede Türkiye'nin görüşlerine samimiyetle başvurulmasının adeta rutin bir uygulama haline dönüşmekte olması memnuniyetle gözlemlenmektedir. Bu uygulamanın, uluslararası politikaların şekillenmesinde ağırlıklı rolü bulunan devletler arasında özellikle ABD tarafından da izlenmesi ayrıca memnuniyet vericidir. Son Vaşington ziyareti sırasında da Türkiye'ye bölgesel bir güç olarak verilen önem açıkça gözlemlenmiştir.